

بنام آنگه، سی نام از اویافت

فک جنبش، زین آرام از اویافت

خدا را شاکریم که به ما توفیق خدمت به فرزندان این مرز و بوم را عنایت نمود.

در هر منقطع تحصیلی آموزش بهتر دروس از مهم‌ترین مسائل معلمان و اولیای گرامی است. کتاب پیش رو با عنوان سیر تا پیاز ریاضی دوم تلاش نموده تا تمام موارد و نکات آموزشی مربوط به درس ریاضی دوم دبستان را با مثال‌های کاربردی و بیانی ساده ارائه نماید.

هر فصل به صورت درس به درس آموزش داده شده و با حل مثال‌هایی تمامی نکات آموزشی آن تدریس می‌گردد. در ادامه در بخش مرور درس، سوالاتی برای دوره و تثبیت مطالب مطرح شده و در پایان فصل یک آزمون به منظور سنجش آموخته‌های دانش‌آموز ارائه گردیده است.

پاسخ تمامی سوالات این کتاب را می‌توانید در بخش پایانی کتاب مشاهده کنید.

همچنین فیلم‌های تدریس هر فصل را می‌توانید با اسکن کردن کدهای ابتدای آن فصل مشاهده کنید.

امیدواریم با نگارش این کتاب گام کوچکی در کم کردن دغدغه‌های آموزش ریاضی برای والدین و معلمان دلسوز پایه‌ی دوم برداشته باشیم.

از خانواده‌های پرمهر و صبورمان سپاسگزاریم که رنج تألیف این کتاب را بر ما هموار کردند.

عشرت بالغ، طاهره نقی‌نژادیان

برنامه

فصل ۱۰: عدد و شمارش

صفحه ۶ عدد و شمارش ۱

شمارش تعداد شکل‌ها

جدول شگفتانگیز

ساعت

مرور درس اول

صفحه ۱۳ دسته‌های ده‌تایی و یکی ۲

ساختن یک عدد دو رقمی

مرور درس دوم

حل مسئله، با رسم شکل

مرور درس حل مسئله

صفحه ۲۰ جمع و تفریق ۳

جمع و تفریق دو عدد با انگشتان دست

جمع و تفریق دو عدد با چوب خط

جمع اعداد با استفاده از رنگ‌آمیزی مرتع‌های ده‌تایی

جمع و تفریق با کمک محور اعداد

ساعت

مرور درس سوم

صفحه ۲۷ شمارش چندتا چندتا ۴

شمارش چندتا چندتا

شمارش خطی

جمعهای سه قلو

مرور درس چهارم

صفحه ۳۱ آزمون فصل اول

صفحه ۲۵۳ پاسخنامه

این فصل شامل ۷۶ نمونه سوال تشریحی و ۱۵۰ دقیقه فیلم آموزشی است.

لینک تدریس فصل ۱

درس اول: عدد و شمارش

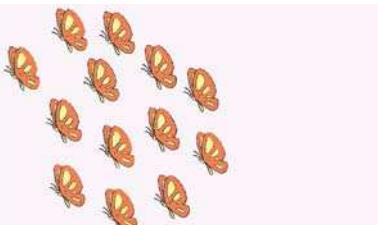
شمارش تعداد شکل‌ها

برای شمارش تعداد شکل‌ها می‌توانیم به روش‌های زیر عمل کنیم:

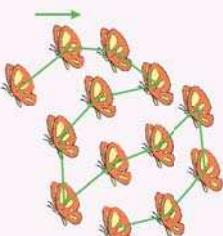
روش اول: شکل‌های کوچکی و به ترتیب می‌شماریم. روی هر شکلی که شمردیم علامت می‌زنیم تا هر شکل فقط یک بار شمرده شود. آخرین عدد در شمارش یکی یکی، تعداد شکل‌ها را نشان می‌دهد. همچنین می‌توانیم همهٔ شکل‌هایی را که می‌شماریم، با یک خط به هم وصل کنیم.

مثال

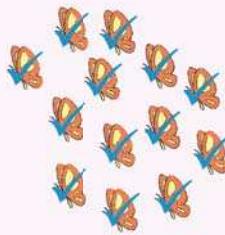
در شکل رو به رو چند پروانه است؟ بشمار و بنویس.

پاسخ: روی هر شکل که می‌شماریم علامت می‌زنیم. ■ شکل‌هایی را که می‌شماریم، با خط به هم وصل می‌کنیم.

۱۳ پروانه

۱۳ پروانه

روش دوم: گاهی برای شمارش شکل‌ها یا اشیا از چوب خط استفاده می‌کنیم. در این روش برای هر شکلی که می‌شماریم، یک خط می‌کشیم / و هر پنج خط را در یک دسته قرار می‌دهیم (||||) در پایان با شمارش چوب خط‌ها، تعداد شکل‌ها را به دست می‌آوریم. در پایه‌ی اول یاد گرفتید چوب خط‌ها را این گونه بشمارید.

۶

|||| / ۵ و ۱

۷

|||| // ۵ و ۲

۸

|||| /// ۵ و ۳

۹

|||| //// ۵ و ۴

۱۰

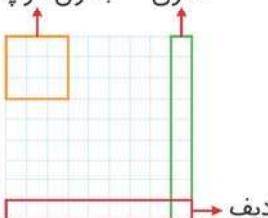
|||| |||| ۵ و ۵

تعداد پروانه‌های مثال بالا را با این روش هم بشمار.

جدول شگفت‌انگیز

جدول شگفت‌انگیز معمولاً به ۹ ستون، ۹ ردیف و ۹ جدول کوچک‌تر (مربع‌های نه‌تایی) تقسیم می‌شود.

جدول کوچک‌تر

این جدول ۸۱ خانه دارد، در بعضی خانه‌ها عدد های نوشته می‌شود، و خانه‌های خالی بار عایت موارد زیر کامل می‌شوند:

- در هر ستون جدول، اعداد ۱ تا ۹ بدون تکرار قرار می‌گیرد.
- در هر ردیف جدول، اعداد ۱ تا ۹ بدون تکرار قرار می‌گیرد.
- در مربع‌های نهایی، اعداد ۱ تا ۹ بدون تکرار قرار می‌گیرد.

هر خانه‌ای که کامل می‌شود باید ردیف، ستون و مربع نهایی مرتبط با آن خانه بررسی شود تا عددی تکراری نباشد.

برای تکمیل جدول شگفت‌انگیز پیدا کردن نقطه‌ی شروع مهم است. نقطه‌ی شروع، **ستون** یا **ردیف** یا **مربع نهایی** است که فقط یک خانه‌ی خالی یا کمترین خانه‌ی خالی را دارد.

مثال

جدول شگفت‌انگیز را کامل کن.

۴	۹	۶	۸	۷	۵	۳	۱
۳	۸	۲	۱	۴		۵	۶
۵	۱			۶	۳	۴	۸
	۴	۸	۹	۳	۶		۵
۶		۳	۵	۱			۲
۱	۵	۹	۷	۸	۲	۶	۳
۸	۳		۶			۲	۴
۹		۴	۳	۵	۸	۱	
۷	۶		۴	۲	۱	۸	۳

پاسخ: **مرحله‌ی اول**: ابتدا تمام ردیف‌ها، ستون‌ها و جدول‌های کوچک را که فقط یک خانه‌ی خالی دارند، کامل می‌کنیم (جدول شماره‌ی ۱).

مرحله‌ی دوم: در قسمتی از جدول شماره‌ی ۱ که با رنگ نارنجی مشخص شده، دو خانه‌ی خالی وجود دارد. اعداد غایب در این قسمت نهایی ۱ و ۵ است. در آخرین ردیف عدد ۱ را داریم. پس عدد ۵ را در خانه‌ی پایین و عدد ۱ را در خانه‌ی بعدی قرار می‌دهیم. سپس ردیف‌ها و ستون‌های بعدی را کامل می‌کنیم (جدول شماره‌ی ۲).

۴	۹	۶	۸	۷	۵	۳	۱	۲
۳	۸	۲	۱	۴	۹	۵	۶	۷
۵	۱	۷	۲	۶	۳	۴	۸	۹
۲	۴	۸	۹	۳	۶	۷	۵	۱
۶	۷	۳	۵	۱	۴	۹	۲	۸
۱	۵	۹	۷	۸	۲	۶	۳	۴
۸	۳		۶	۹	۷	۲	۴	
۹	۲	۴	۳	۵	۸	۱		
۷	۶		۴	۲	۱	۸		۳

جدول شماره‌ی (۱)

۴	۹	۶	۸	۷	۵	۳	۱	۲
۳	۸	۲	۱	۴	۹	۵	۶	۷
۵	۱	۷	۲	۶	۳	۴	۸	۹
۲	۴	۸	۹	۳	۶	۷	۵	۱
۶	۷	۳	۵	۱	۴	۹	۲	۸
۱	۵	۹	۷	۸	۲	۶	۳	۴
۸	۳	۱	۶	۹	۷	۲	۴	۵
۹	۲	۴	۳	۵	۸	۱	۷	۶
۷	۶	۵	۴	۲	۱	۸	۹	۳

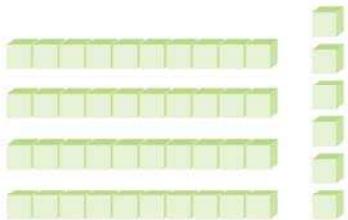

جدول شماره‌ی (۲)

مرور درس ۲

۱۴ با توجه به شکل‌ها، جدول‌ها و جاهای خالی را کامل کن.

دهگان	یکان

به عدد:

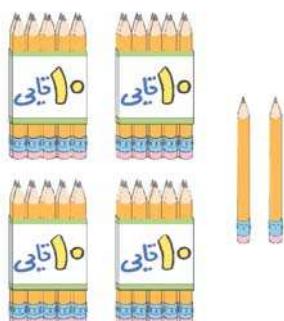
به حروف:

دهگان	یکان

به عدد:

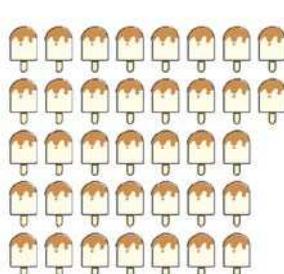
به حروف:

دهگان	یکان

به عدد:

به حروف:

دهگان	یکان

به عدد:

به حروف:

۱۵ دسته‌های دهتایی جدا کن و با کامل کردن جدول، تعداد شکل‌ها را بنویس و بخوان.

۱۶ با کنار هم قرار دادن کارت‌ها عدد های دورقی درست کن و عدد ها را بنویس و بخوان.

۵ و ۶

با عدد

با حروف

دهگان	یکان

۷

می نامیم.

می نامیم. در عدد ۶۵، رقم ۶ را

در عدد ۵۶، رقم ۶ را

باعدد

با حروف

۵ و ۹

دھگان	یکان

ب

در عدد رقم ۹ را دھگان می نامیم و در عدد رقم ۹ را یکان می نامیم.

باعدد

با حروف

۰ و ۸

دھگان	یکان

ب

در عدد ۰۸ رقم را رقم دھگان می نامیم. رقم ۰ را یکان و رقم را رقم دھگان می نامیم.

۱۷ کامل کن.

۷۴ یک عدد دورقمی است. رقم یکان آن و رقم دھگانش است.

ب یک عدد دورقمی است که رقم یکان آن ۹ و رقم دھگانش ۶ است.

۱۸ در اعداد زیر، دورقم دھگان خط بکش.

۷۵ ۳ ۳۹ ۴۴ ۵۰

ب کمترین عدد کدام است؟

۱۹ بیشترین عدد کدام است؟

۳۲ ۲۰ ۴۸ ۸۸ ۵۹

۲۰ با رقم های ۲ و ۶ عدد های دورقمی بنویس.

ب با رقم های ۰ و ۵ عدد های دورقمی بنویس.

آزمون فصل

رقم‌های آن را بنویس.

۵۰ آ عدد ۷۵ چند رقم دارد؟

رقم‌های آن را بنویس.

۵۱ ب عدد ۹۰ چند رقم دارد؟

۵۲ جمعها را کامل کن.

$$\text{ت} + \text{ب} = \lambda$$

$$\text{ب} + \text{ت} = \lambda$$

$$\text{ب} + \text{ب} = \lambda$$

$$\text{ت} + \text{ب} = \lambda$$

$$\text{ب} + \text{ت} = \lambda$$

$$\text{ب} + \text{ب} = \lambda$$

$$\text{ت} + \text{ب} = \lambda$$

$$\text{ب} + \text{ت} = \lambda$$

$$\text{ب} + \text{ب} = \lambda$$

۵۲ با رقم‌های ۷، ۰ و ۲ هر چند تاگه می‌توانی، عدد دو رقمی بنویس.

۵۳ همهی عده‌های دورقی را که رقم یکان و دهگان آنها مثل هم هستند، بنویس.

۵۴ عده‌های دورقی زیر را با عدد و با حروف بنویس.

۵۵ رقم یکان ۷ و رقم دهگان ۳ باشد.

با حروف با عدد

۵۶ ب رقم دهگان ۵ و رقم یکان ۳ تاکمتر از دهگان باشد.

۵۷ پ رقم یکان ۱+۷ و رقم دهگان ۶-۸ باشد.

۵۸ با کارت‌های ۳، ۰ و ۸ چند عدد دورقی می‌توانی بسازی؟ بنویس.

۵۹ عدد یکان و دهگانم مثل هم است. از عدد ۵۰ بیشتر و از عدد ۶۰ کمتر. من چه عددی هستم؟

۵۷ ۷ مداد آبی روی میز بود. آموزنگار ۲ دسته‌ی دهتایی مداد قرمز و ۴ دسته‌ی دهتایی مداد آبی روی میز گذاشت. حالا

چند مداد روی میز است؟

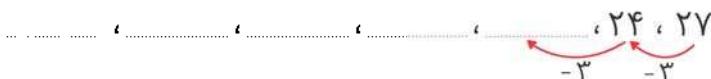
دھگان	یکان

۵۸ حاصل جمع‌های زیر را با رسم حب خوب بنویس.

$$1 \quad V + Q + F =$$

$$\psi \wedge \varphi + \psi =$$

٥٩ الگوی شمارش، رو به عقب را کاما، کن:

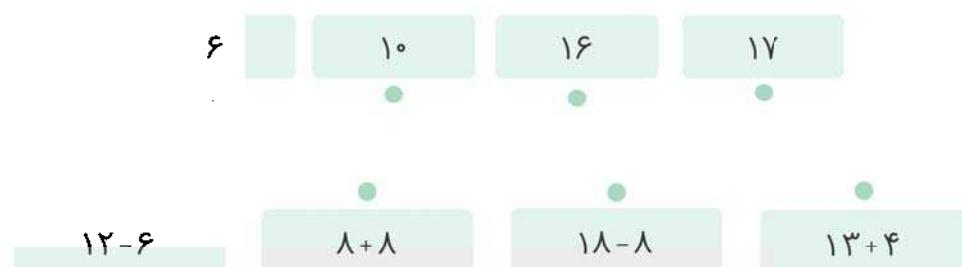

۶۰ سارا به ساعت نگاه کرد و لفظ عقریه‌ی کوچک بین ۴ و ۵ و عقریه‌ی بزرگ روی عدد ۸ است. ساعت چند است؟

ساعت نه مانده است.

ساعت از آن

۱۶ حاصل هر عیارت کدام است؟ وصل کن.

۶۲ سارا ۲۷ شاخه گل خرید. ۱۳ تا از گل‌ها صورتی و بقیه سفید بود.

او حند شاخه گل سفید خریده است؟ (یا رسم شکل ساده)

۶۳ مینا امروز ۵ صفحه از کتابش را خواند. اگر او فردا ۵ صفحه و پس فردا هم ۵ صفحه بخواند، در پایان روز سوم چند

صفحه از کتابش را خوانده است؟

۱۷ آ رقم یکان آن ۴ و رقم دهگانش ۷ است.

ب ۶۹ یک عدد دو رقمی است.

۷۵ ۳ ۳۹ ۴۴ ۵۰

ب ۳

۱۸

۷۵ ۱

۳۲ ۲۰ ۴۸ ۸۸ ۵۹

۱۹

۶۲ ۲۶ ۶۶ ۲۲

ب ۵۰ ۵۵

۲۰

۷۵ ۶۵ ۷۹ ۳۹ ۷۰ ۱۷

۲۱

۲۹ ت ۵۸ ب ۲۹ ب ۵۸ ۱

۲۲

آ ۸۰ → هشتاد سی و هفت → ۳۷

ب ۴۵ → چهل و پنج → ۲۸

ت ۱۸ → هجده شصت → ۶۰

۲۳

آ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰

ب ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲

آ هشتاد و یک هشتاد هفتاد و نه هفتاد و هشت هفتاد و شش و هشت

۲۴

مرور درس ۲

فصل اول

۱۴

به عدد: ۴۶

به حروف: چهل و شش

به عدد: ۵۷

به حروف: پنجاه و هفت

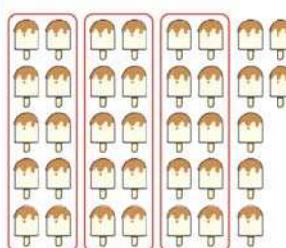
به عدد: ۴۲

به حروف: چهل و دو

دهگان	یکان
۴	۶

دهگان	یکان
۵	۷

دهگان	یکان
۴	۲

دهگان	یکان
۳	۷

به عدد: ۳۷

به حروف: سی و هفت

۵ و ۶

پنجاه و شش → ۵۶

شصت و پنج → ۶۵

دهگان یکان

۵ ۶

۶ ۵

در عدد ۵۶، رقم ۶ را یکان می نامیم. در عدد ۶۵، رقم ۶ را دهگان می نامیم.

۵ و ۹

پنجاه و نه → ۵۹

نود و پنج → ۹۵

دهگان یکان

۵ ۹

۹ ۵

در عدد ۵۹ رقم ۹ را یکان می نامیم و در عدد ۹۵ رقم ۹ را دهگان می نامیم.

۰ و ۸

هشتاد → ۸۰

دهگان یکان

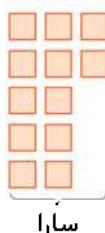
۸ ۰

۰ ۸

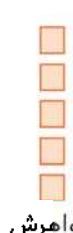
در عدد ۸۰ رقم ۰ را یکان و رقم ۸ را دهگان می نامیم.

۲۹ سارا از کنار ساحل ۱۲ صدف و خواهرش ۵ صدف جمع

کرده‌اند. آنها چند صدف جمع کرده‌اند؟ آنها ۱۷ صدف جمع کرده‌اند.

سارا

خواهرش

۳۰ ۵ ۱۰ ۱۵ ۲۰ ۲۵ ۳۰ ۳۵ ۴۰

۳۱ ۱۲ ۲۲ ۳۲ ۴۲ ۵۲ ۶۲ ۷۲ ۸۲

۲۵

دھگان	یکان
۶	۸

→ ۶۸

۲۶

دھگان	یکان
۷	۵

→ ۷۵

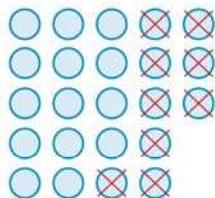
۲۷

۴۹ ۵۱ ۴۸

مرور درس حل مستله

۲۸

۲۹ ۱۴ نفر در این مسابقه شرکت کرده‌اند.

ب

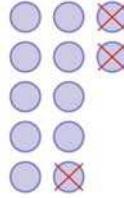
۳۰ ۲۱ جلد کتاب داستان دارد.

ب

۳۱ روز ۱۲ ماه به مسافرت می‌رود.

ت

۳۲ برادر علی ۹ سال دارد.